

**MAHATMA GANDHI UNIVERSITY
KOTTAYAM**

**REGULATIONS FOR UNDER GRADUATE
PROGRAMMES UNDER CHOICE BASED
SYSTEM 2017 (UGCBCS 2017)
SYLLABUS FOR VI SEMESTER**

**SANSKRIT JYOTISHA SPECIAL
2017 ON WARDS**

Semester No	Course Title	Course Code	L	C
VI	Core Course IX	SJ6 CRT 09	5	4

सिद्धान्तगणितम् SIDDHANTA GANITAM

Aim of the course:

सिद्धान्तलक्षणं कालमानादिकं च अवगच्छति ।

Objectives of the course:

1. सिद्धान्तलक्षणं अवगच्छति ।
2. पञ्चसिद्धान्तानां सामान्यपरिचयं लभते ।
3. विविधानि कालमानानि अवगच्छति ।
4. अहर्गणानयनप्रकारादिकज्ञानं सम्पादयति ।

Course outline:

Module I - सिद्धान्तलक्षणम् ।

Module II - कालपरिभाषा-कालमान-ग्रहसाधनादिकम् ।

Module III - अहर्गणानयनम् ।

Module IV - ग्रहगति-ज्यास्पष्टीकरणादिकम् ।

Essential Reading:

Module I- IV सूर्यसिद्धान्तः (मयासुरः) – मध्यमाधिकारः, मानाध्यायः च ।

General Reading:

1. सिद्धान्तशिरोमणिः – प्रथमाध्यायः ।
2. पञ्चसिद्धान्तिका (वराहमिहिरः) ।
3. आर्यभटीयम् (आर्यभटः)
4. ब्रह्मस्फुटसिद्धान्तः (ब्रह्मगुप्तः)

Semester No	Course Title	Course Code	L	C
VI	Core Course X	SJ 6CRT 10	5	4

कालकल्पनम् KALAKALPANAM

Aim of the course:

कालसङ्कल्पं कालविस्तरं संख्यासम्प्रदायं च अवगच्छति ।

Objectives of the course:

1. सङ्ख्यासंप्रदायं कालपरिभाषां च अवगच्छति ।
2. सौरादि नवविधकालमानानि अवगच्छन्ति ।
3. ग्रहकक्ष्याक्रमं कालहोराधिपत्यक्रमं च परिचिनोति ।
4. ग्रहाणां प्रकाशकारणादिकज्ञानं सम्पादयति ।

Course outline:

Module I - सङ्ख्यासम्प्रदायाः
आर्यभटीय-भूत-कटपयादिसङ्ख्याः ।

Module II - कालशब्दव्युत्पत्तिः, नवविधकालमानानि ।

Module III - ग्रहकक्ष्याक्रमः ।

Module IV - ग्रहाणां प्रकाशकारणादयः ।

Essential Reading:

Module I- प्रबन्धसङ्ग्रहे कालः कलयतामहम् इति प्रबन्धः ।

Module II-IV - आर्यभटीयम् कालक्रियापादः ।

General Reading:

1. सूर्यसिद्धान्तः- प्रथमोऽध्यायः ।
2. सिद्धान्तशिरोमणिः – मध्यमाधिकारे कालमानाध्यायः ।
3. सिद्धान्ततत्त्वविवेकः (कमलाकरः) ।

Semester No	Course Title	Course Code	L	C
VI	Core course XI	SJ6 CRT 11	5	4

ग्रहगणितम् GRAHA GANITAM

Aim of the course:

ग्रहस्फुटगणितक्रमं शुद्धदृग्गणितसम्प्रदायेन अवगच्छति ।

Objectives of the course:

1. कलिवर्ष-शकवर्ष-ग्रिगोरियवर्ष-कोलम्बवर्षाणां परस्परसंबन्धावगमनं प्राप्यते ।
2. करणग्रन्थानां ध्रुवादिसम्पादयं मध्यमगणितं च अवगच्छति ।
3. मध्यमगणितस्पष्टीकरणग्रहस्फुटानयनज्ञानं च संपादयति ।
4. मन्दकेन्द्र-शीघ्रकेन्द्रादिव्यवस्थां जानाति ।

Course outline:

Module I - कलिदिन-खण्डशेष-ग्रहध्रुव-ग्रहमध्यमानां गणितरीतिः ।

Module II - सूर्यचन्द्रस्फुटानयनप्रकारं संस्कारक्रियाः मन्दकेन्द्रव्यवस्था च ।

Module III - पञ्चताराग्रहाणां मन्दकेन्द्र-शीघ्रकेन्द्रपरिणत-संस्काराणां परिचयः ।

Module IV - ग्रहस्फुटं ग्रहाणां राशिक्षेत्रे विन्यासक्रमः च ।

Essential Reading:

Module I –IV- शुद्धदृग्गणितम् – वी.पी.के. पोतुवाल,
मध्यमप्रकरणस्फुटप्रकरणे ।

General Reading:

1. गणितनिर्णयः ।
2. गणितप्रकाशिका ।
3. केतकीग्रहगणितम् ।

Semester No	Course Title	Course Code	L	C
VI	Core Course XII	SJ 6 CRT12	5	4

कर्म- योगप्रकरणम् KARMA-YOGAPRAKARANAM

Aim of the course:

मनुष्याणां कर्मक्षेत्रं जीवनावस्था इत्यादीनामवगमनम् ।

Objectives of the course:

1. धनावाप्तिमार्गं कर्ममण्डलं च जानाति ।
2. राजयोगविषयम् अवगच्छति ।
3. नाभसयोगे ज्ञानं भवति ।
4. चन्द्रादिग्रहप्रवृज्यादियोगज्ञानं भवति ।

Course outline:

- Module I - अर्थाप्तिः कर्ममण्डलं च ।
- Module II - राजयोगाः ।
- Module III - नाभसयोगाः ।
- Module IV - चान्द्रग्रहादिप्रवृज्यायोगाः ।

Essential Reading:

Module I -IV- बृहज्जातकम् 10,11,12,13,14,15 अध्यायाः।

General Reading:

1. फलदीपिका ।
2. जातकपारिजातः ।
3. बृहत्पराशरहोरा ।
4. सारावली ।

Semester No	Course Title	Course Code	L	C
VI	Choice Based Core Course III	SJ6 CBT 01	5	4

JYOTISSAMSHITA

(ज्योतिस्संहिता)

Aim of the course:

ज्योतिषस्य संहिताभागपरिचयं लभते। निमित्तानां शकुनानां लक्षणानां च समग्रावबोधं प्राप्नोति।

Objectives of the course:

1. त्रिस्कन्धात्मके ज्योतिषे संहितास्कन्धस्य सामान्यपरिचयं लभते।
2. सांवत्सरिकलक्षणम् अवगच्छति।
3. शकुनोत्तरं पाककालविज्ञानं च अवगच्छति।
4. प्रश्नकाले जातानां निमित्तानां लक्षणं तत्फलं च अवगच्छति।

Course outline:

- Module I - संहितास्कन्धः – संहितालक्षणम्।
 Module II - सांवत्सरिकसूत्रम्।
 Module III - शकुनोत्तराध्यायः, पाकाध्यायः च।
 Module IV - प्रश्नकालनिमित्तानि।

Essential Reading:

Module I- III - बृहत्संहिता – अध्यायाः 1,2,96,97

Module IV - प्रश्नमार्गः – अध्यायः 3

General Reading:

1. नारदसंहिता।
2. अद्भुतसागरः।

Semester No	Course Title	Course Code	L	C
VI	Project	SJ6 PRT01		1

Topics can be selected by the concerned Department

